

ΜΙΑ ΣΠΑΝΙΑ ΞΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,"

ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΥ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΣΤΙΓΜΕΣ ΕΝΟΣ ΚΑΤΑΔΙΚΟΥ

(Ανέδκτε)

(Το «Μπουκέτο» προσφέρει σήμερα στους ἀσπλη- τούς του ἀναγνώστες μιά σπάνια πνευματική πν- δαισία, ἕνα ἀνέκδοτο — ΑΓΝΩΣΤΟ ΣΤΟ ΕΥΡΩ- ΠΑ.Ι. ΚΟ ΚΟΙΝΟΝ — διήγημα τοῦ μεγάλου ἱ ω- σου συγγραφέως Λεόντος Τολστόη. Πριν ἀπὸ δύο μόλις μῆνες, ἐξέδθη στὴ Ρωσσία, ἀπὸ τὸν κρατικό ἐκδοτικό ὄργανισμὸ «Γκοσιταντ», ἕνας τόμος με ἀνεκδοτὸς σελίδες τοῦ δισοῦμου μυθιστοριογράφου, πού βρέθηκαν τελευταία ἀνάμεσα σὲ κάτι παλαιὰ χειρόγραφα τοῦ. Ἀπὸ τὸν τόμο αὐτὸν παραλαμ- θάνομε τὸ παρακάτω ἀριστοτεχνιατικὸ διήγημα.)

— Ο Θεός, ὁ οἰκτίρμων καὶ ἰσχυρὸς πλάγ- χνος... ἄρχισε νὰ λέη ὁ παπάς με πένθιμη, ἀργόσυρτη φωνή, θγάζοντας ἕναν θαθὺ ἀναστεναγμὸ.

Ο Σιετίλομπουργκ τὸν κύτταζε με μᾶτια ὀρθάνοιχτα ἀπὸ τρέμο.

— Δὲν εἶνε δυνατόν! κράυγασε ἀξάφνα, με λαχναισομένη φω- νή. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ με καταδικάσανε σέ... Ἔνε, λοιπόν, ἀ- λήθεια, παπά μου, ὅτι με καταδικάσανε σὲ θάνατο;...

— Ἦρθα ἐδῶ, τέκνον μου, με τὴν ιδιότητα τοῦ ἀντιπροσώ- που τοῦ Ὑψίστου, γιὰ νὰ σὲ παρηγορήσω στὶς τελευταῖες σου στιγμές, γιὰ νὰ σοῦ δείξω τὸ δρόμο τῆς σωτηρίας καὶ τῆς ἀλή- θειας... ἀποκρίθηκε ὁ παπάς, με τὴν ἴδια πένθιμη καὶ ἀργόσυρ- τη φωνή.

— Δὲν χρειάζομαι τίποτα!... φώναξε ὁ κατάδικος. Δὲν χρειά- ζομαι τίποτα!... Θέλω νὰ μείνω μόνος... Χαμένες πῆγανε ἡ προσπάθειες τοῦ παπά νὰ πείσῃ τὸν μελλο- θάνατο, ὅτι ἡ παραμονή του σὲ κελλί του θά τοῦ ἔκανε καλὸ.

Ὁ Σιετίλομπουργκ τὸν παρακάλεσε με τὴν ἐπιμονή νὰ τὸν ἀφήσῃ μόνου, ὥστε ὁ παπάς ἀποφάσισε σὲ τὸ τέλος νὰ φύγῃ.

— Μὴ ξεχνᾶς, τέκνον μου, εἶπε, ὅτι, ὅποια ὥρα με χρειαστῆς, εἶμαι πάντοτε στὴ διάθεσί σου... —Ναί, ναί, ξέρω, παπά μου... τραύλισε ὁ μελλοθάνατος. Ἀρ- γότερα, ἴσως νὰ σὲ καλέσω... Μὰ τώρα θέλω νὰ μείνω μόνος... Θέλω νὰ μείνω μόνος!...

Μόλις ὁ παπάς ἔφυγε ἀπὸ τὸ κελλί, ὁ μελλοθάνατος ἔκλεισε τὰ μᾶτια του καὶ ἔπεσε σὲ στρώμα του. Δὲν μπορούσε ἀκόμα νὰ πιστέψῃ ὅτι ἐπρόκειτο γι' αὐ- τὸν, ὅπως ἐπίσης δὲν μπορούσε νὰ πιστέψῃ πὺς ἦταν φυλακισμέ- νος, πὺς ὁ παπάς τὸν ἐπισκέφθη- κε πράγματι σὲ κελλί του γιὰ νὰ τοῦ ἀνακοινώσῃ ὅτι τὸν κα- ταδικάσανε σὲ θάνατο...

—Θὰ θλῆπω ὄνειρο, ἕνα κακὸ ὄνειρο! σκέφτηκε. Πρέπει νὰ ξυ- πνήσω!

Πῆδωσε ἀπὸ τὸ στρώμα του καὶ ἔκανε μερικά βήματα σὲ κελλί του... Μὰ ὄχι, ὄχι! Δὲν ἔβλεπε ὄνει- ρο! Ἦταν ἐπιληπτός! Βρισκότανε σὲ κελλί του, ἔβλεπε τοὺς τέσσερες γυμνοὺς τοίχους, τὸ ψη- λὸ καγκελόφραχτο παράθυρο, τ' ἀπομεινάρια τοῦ φαγητοῦ του... —Θὰ πεθᾶνω, λοιπόν; ἀναρω- τήθηκε ὁ Σιετίλομπουργκ, ρί- χοντας γύρω του ἕνα θλέμμα ἀ- νωνίας. Θὰ πεθᾶνω, θὰ ἐξαφανι- στῶ ἀπὸ τὸν κόσμου;... Μὰ εἶνε δυνατόν νὰ πάω νὰ ζῶ; Τί θὰ γίνῃ ὁ κόσμος ἀπὸ τὴ στιγμή πού θὰ πάω ν' ἀνατνήω ἐγώ;... Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ αὐτό, δὲν εἶνε δυνατόν!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

—Ὁμιση στὴν πόρτα τοῦ κελ- λιοῦ του καὶ ἄρχισε νὰ τὴν χτυ- πᾶ με τίς γροθιές καὶ με τὰ πόδια, φωνάζοντας: —Δεσμοφύλακα!... Δεσμοφύλα- κα!...

τὸν φυλακῶν! τοῦ εἶπε ὁ μελλοθάνα- τος.

Τὸ κουρτινάκι ξανάπεσε. Σὲ λίγο, ἄ- νοιγε ἡ πόρτα τοῦ κελλιοῦ καὶ ἔμπαινε μῆσα ὁ ἐπιστάτης.

—Εἶνε ἀλήθεια πὺς με καταδικάσαν ὁ θάνατο; τὸν ρώτησε με ἀπότομο ὕ- φος ὁ κατάδικος.

—Δὲν ξέρω τίποτα! ἀποκρίθηκε ὁ ἐ- πιστάτης. Μὲ θέλεις τίποτ' ἄλλο;...

—Ὁχι... τραύλισε ὁ Σιετίλομπουργκ.

—Καληνύχτα, λοιπόν!

Καὶ ὁ ἐπιστάτης ξανάκλεισε τὴν πόρτα πίσω του...

Μόλις ὁ Σιετίλομπουργκ ἔμεινε μόνος του σὲ κελλί, μιά ἄγνωστη δύναμις τὸν ἐσπρωξε νὰ καθῆσθαι σὲ στρώμα του καὶ ν' ἀρχίσῃ νὰ γράφῃ ἕνα γράμμα σὲ τὸ κορίτσι πού ἀγαποῦσε καὶ πού τὸν ἀγαποῦσε καὶ κείνου, ἀδιάφορο ἂν διαφανοῦσαν στὶς πολιτικὲς πεποιθήσεις. Στὴν τελευταία αὐτῆ ἐπιστολή, ὁ κατά- δικος προσπάθησε ν' ἀποδείξῃ στὴν ἀγαπημένη του γιὰτί ἔκα- θε μέρος σὲ ἑπαναστατικὸ κίνημα τῆς Ρωσσίας καὶ γιὰτί πέ- θαινε με τὴ συνείδησι ἡσυχῇ ὅτι ἔκανε τὸ καθῆκον του ἀπέναν- τι τοῦ καταδυναστευομένου λαοῦ.

Ἀφοῦ ἀφράγισε τὸ γράμμα, ὁ Σιετίλομπουργκ ἀνοῖξε ἕνα Εὐαγγέλιο, πού τὸ ἔβωσε ὁ ἐπιστάτης καὶ ἄρχισε νὰ τὸ ξε- φυλλάξῃ, διαβάζοντας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διάφορες περιπέσιες. Ἄλλο- τες, ὅταν ὀλόκληρη τὴν σκέψῃ του τὴν ἀπασχολοῦσε ἡ ὄργανισι τοῦ ἑπαναστατικοῦ κινήματος, δὲν ἔδινε ποτὲ προσοχή στὰ ἱερά βιβλία. Τώρα δὲμως, πού τὸ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ διαβάσῃ τὸ Εὐαγγέλιο, μῆσα στὴ μόνουσι τοῦ κελλιοῦ του, βρῆκε σ' αὐτό πολλές ἀλήθειες πού τὸν προξένησαν κατάπληξι με τὴν δύναμι καὶ τὴν παραστατικότητα τοῦ... Ἰδιαίτερος τὸ ἄρεσαν τὰ ση- μεία ἐκείνα, σὰ ὅποια γινόντανε λόγος γιὰ τὸ θάνατο καὶ τὴ μέλλουσα ζωή... Πέρασε ἕτοι κάμποισι ὥρα... Τὸ Εὐαγγέλιο ἔπεσε, ξαφνικά, ἀπ' τὰ χέρια τοῦ Σιετίλομπουργκ. Καὶ ὁ μελλοθάνατος, γέρνοντας τὸ κεφάλι του σὲ σκληρὸ προσκέ- φαλό του, ἔπεσε σ' ἕναν θαθὺ ὕ- πνο... Ἡ τελευταία σκέψῃ πού ἔκα- νε, πρὶν κλείσει τὰ μᾶτια του, ἦταν πολὺ παρηγορητικὴ: Φαντάσθηκε πὺς ἡ θά τοῦ ἔδιναν χάρι ἡ θὰ ἐρ- χόντουσαν οἱ σύντροφοί του νὰ τὸν γλυτώσουν ἀπὸ τὰ χέρια τῶν δη- μιῶν του...

—Θὰ ἦταν ἡ ὥρα ἐξῆ τὸ πρῶι, ὅταν ὁ Σιετίλομπουργκ ἔζηπυσε ἀπότομα ἀπὸ ἕνα παράξενο θόρυ- θο. Ἀνακάθησε σὲ στρώμα του, τέντωσε τ' αὐτί του καὶ ἐξεχώρισε κρότο πολλῶν θημάτων... Ἡ καρ- διά του ἄρχισε νὰ χτυπᾶν δυνα- τὰ... Ἔνα κλειδί μπηκε στὴν κλει- δαρῶτριπα τῆς πόρτας τοῦ κελ- λιοῦ... Ἔνα παραπονετικὸ τρίξιμο ἀκούστηκε, ἡ θύρα ἀνοῖξε καὶ μῆγκανε μῆσα ὁ ἐπιστάτης τῶν φυ- λακῶν, ἀκολουθοῦμενος ἀπὸ δύο μουζίκους, τοὺς βοηθοὺς τοῦ δη- μιου, τρεῖς στρατιώτες καὶ τὸν παπά... —Ντύσου! εἶπε ὁ ἐπιστάτης στὸν κατάδικο, ἀποφεύγοντας νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μᾶτια.

—Ντύσου! εἶπε ὁ ἐπιστάτης στὸν κατάδικο, ἀποφεύγοντας νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μᾶτια.

—Ντύσου! εἶπε ὁ ἐπιστάτης στὸν κατάδικο, ἀποφεύγοντας νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μᾶτια.

—Ντύσου! εἶπε ὁ ἐπιστάτης στὸν κατάδικο, ἀποφεύγοντας νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μᾶτια.

—Ντύσου! εἶπε ὁ ἐπιστάτης στὸν κατάδικο, ἀποφεύγοντας νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μᾶτια.

—Ντύσου! εἶπε ὁ ἐπιστάτης στὸν κατάδικο, ἀποφεύγοντας νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μᾶτια.

—Ντύσου! εἶπε ὁ ἐπιστάτης στὸν κατάδικο, ἀποφεύγοντας νὰ τὸν κυττάξῃ στὰ μᾶτια.

Ὁ Λέων Τολστόη

δὲ
α
τ

Μι
θη
πλ

δὴ
μα
πλ
μα
με
τρέ

στ
να
πα
κῆ
τῶ
τοῦ
δὲ
α
σε
δὲν
πυρ
κετὶ
βρώ
ἀπὸ

Α
στὲμ
θὰ
ἰ
κῶτ
θηξ
ἐπά
σα
βῆμ
μετ
ἀρχ
ρα,
κούρ

Ἡ
κα
τ
γράφ
—Λ
ρε, φ
ξε, κ
με τὸ

λακές, και ξεκίνησαν για τον τόπο της εκτελέσεως.

Ήταν ένα ηλιόλουσμενο πρωινό του Μαΐου. Ή φύσι όλη έλαμπε και γελοόσε από τη χαρά της.

Ο Σθιέτλομουργκ κυττάε τους διαβάτες που τώ έρριχαν θλέματα περιφρόσεως και όργης-ένω τώ κόρρο περνούσε από τούς δρόμους της μικρής πολιτείας-και ξαφνικά, έκανε χωρίς να τώ θέλη την έξής σκέψι:

-Γιατί όλοι αύτοι οι άνθρωποι με κυττάε τώρα με τόσο μίσος;... Τι κακό τούς έκανα; Ό τσάρος με καταδίκασε σε θάνατο, έπειδή αγωνιζόμουν για τώ καλό αυτών των ανθρώπων... κι' αύτοι με κυττάουν τώρα περιφρονήτικά, χωρίς να εκτιώνι τη θυσία μου... Υπήρχε κανέννας λόγος να θυσιάζω γι' αύτούς τούς άχάριστους;... Τώ κόρρο εξακολουθούσε να προχωρή.

Στά παράθυρα των σπιτιών παρουσιάζοντουσαν διάφοροι περιέργου, για να δούν τώ μελλοθάνατο. Μερικοί από αύτους έκαναν τώ σταυρό τους. Μά οι περισσότεροι, τώ έρριχαν ένα θλέμμα άδισφορίας και ξανάψαζαν μέσα, κλεινόμενοι με δύναμι τώ παράθυρο.

Ξαφνικά, τά θλέματα τώ Σθιέτλομουργκ συναντήθηκαν με τις τρομαγμένες ματιές ενός μικρού παιδιού, που στεκόταν δίπλα στη μητέρα του, στη γωνία ενός δρόμου. "Ο μελλοθάνατος χαμογέλασε στό μικρό και τώ έστειλε ένα χαιρετισμό με μία κίνησι τώ χεριού του... "Ο μικρός ξεβαρρυνήθηκε και τώ χαμογέλασε και αύτός... Τό άφελές χαμόγέλο τώ έκανε την ψυχή τώ Σθιέτλομουργκ να πλημμυρίσι από αγάλλιασιν...

"Όταν ή θλιθερή ουνοδεία έφτασε, τέλος, στόν τόπο της εκτελέσεως, κατέβασαν τόν κατάδικο από τώ κόρρο. Τό πρώτο πράγμα που είδε τότε μπροστά του ό μελλοθάνατος, ήταν μία άγγόνη, στήμένη λίγο παραπέρα... Τό θείαμα αύτό έρέθισε τόν άποκοιμημένο κάπως πόνο του. "Ο Σθιέτλομουργκ άνατριχίασε σύκοριος... "Όστόσο, δέν άργησε να ξανάβρη την ψυχραιμία του και άρχει να προσευχηθεί. Τά χείλη του άναδεδούντουσαν με νευρικές κινήσεις.

-Πάτερ ήμών, ό έν τούϊς ούρανοϊς... Την προσευχή αύτην τώ την είχαν μάθει όταν ήταν μικρό παιδάκι και την ξαναθυμήθηκε τώρα τελευταία, στη φυλακή, διαβάζοντας ένα παλιό θρησκευτικό βιβλίο.

-Γεννηθήτω τώ θείη έλεημά σο ο, ώς έν ούρανω και επί τής γής...

"Ο Σθιέτλομουργκ δέν είχε πιστέψει ποτέ στό θεία. Συνήθιζε, μάλιστα, να κοροϊδεύη τούς ανθρώπους που έδειχναν υπερβολική θρησκευτική πίστι. Και τώρα άκόμα, στις όπέρτατες αύτές στιγμές της ζωής του, εξακολουθούσε να μη πιστεύη σέ Θεό, γιατί δέν μπορούσε να κατανοήση τώ μεγαλειό της άνωτάτης αύτης δυνάμεως. Μά ήταν τόσο θαθεία ταραγμένος, ώστε ένοιωθε την άνάγκη ν' άπευθυνθή σέ κάποιον, να τή σε κάποιον τόν πόνο του. Και γι' αύτό ή προσευχή θγῆκε αύθόρμητα από τά χείλη του!...

Ό θρηστώ τώ δήμιου έπιασαν τόν μελλοθάνατο κάτω από τις μασάλες και τόν θοήσαναν ν' άνέβη στην πρόχειρη εξέδρα, στην όποια ήταν στήμένη ή άγγόνη. "Ο παπάς τούς άκολουθήσε, κρατώντας ένα σταυρό στό τρεμάμενο χέρι του. Πλησίασε τόν κατάδικο, άκούμησε σχεδόν τώ σταυρό στό μέτωπό του και άρχει να ψιθυρίη μία προσευχή.

-Άφρη, παπά μου, άφρη!... τώ είπε ό Σθιέτλομουργκ, χαμογελώντας μελαγχολικά: "Εσύ πιστεύεις, έγώ δέν πιστεύω... Έξάλλου, δέν έχω άνάγκη να πιστεύω... Δέν χρειάζομαι πειά τίποτα αύτή τη στιγμή...

"Όστόσο, ό παπάς εξακολουθήσε: -"Ο Θεός ό έκτίρμην και πολυεύσπλαγγνος...

-Ευχαριστώ, παπά μου! τόν διέκοψε και πάλι ό μελλοθάνατος. Σ' ευχαριστώ, παπά μου, από τά θάθη της καρδιάς μου... "Άρπασε ύστερα ξαφνικά τώ χέρι τώ παπά, τσούφιζε με δύναμι, τόν φίλησε και ύστερα γύρισε άλλού τώ κεφάλι του.

Την ίδια στιγμή, ένας χωρικός με κοντή κόκκινη γενειάδα, πλησίασε τόν Σθιέτλομουργκ, με ύφος πολυάσχολου ανθρώπου. "Η ψήλες μπότες του έτρίξαν πάνω στό σανίδια της εξέδρας. Χωρίς να πη τίποτα, βιάζοντας μοναχά από τώ άνοιχτό στόμα του μία άνυψωμένη μρωδιά κρασίλια, άρπασε τόν μελλοθάνατο, με τά ιδρωμένα χέρια του, από τά μπράτσα, κάτω από τούς άγκώνες, και τώ τσούφιζε με τόσο δύναμι, ώστε τόν

έκανε να ξεφώνιση από τόν πόνο. Κατόπιν, ό μεθυσμένος χωρικός διπλώσε τά μπράτσα τώ Σθιέτλομουργκ πίσω από τις πλάτες του και... τώ τά έδεσε μ' ένα σχοινί... "Ο κατάδικος θέλησε να φωνάξη, να διαμαρτυρηθή, να πη ότι δέν ύπρηξε λόγος να τόν μεταχειριζόμουν με τόσο θανατοσύτητα... Μά δέν πρόφτασε ν' άνοιξη τώ στόμα του. "Ο δήμιος-γιατί αύτός ήταν ό μεθυσμένος μουζικός με την κόκκινη γενειάδα-τόν άνάγκασε να κάνει δύο θήματα μπροστά...

"Ο κατάδικος κατάλαβε τότε πως έφτασε τώ τέλος του. Και ξαναδοκίμασε την έπιτύμωσι που ένοιωσε και όταν άκούη την καταδικαστική άπόφασι τώ δικαστηρίου, ότι δηλαδή ζούσε τότε τις πιο κρίσιμες στιγμές της ζωής του. Δέν είχε όμως, άκόμα, σαφή συνείδησι τι έπρόκειτο να γινή-η, μάλλον, δέν τολμούσε να τώ φανταστή...

"Η τελευταία φράσι που θυμήθηκε και ψιθύρισε τη στιγμή αύτή, ήταν:

-Είς σε παραδίδωμι τώ πνεύμα μου... Διαισθανόταν, ότι σέ λίγο θα γινότανε μία τρομακτική άλλαγή στη ζωή του, μία άλλαγή την όποια καμμία δύναμι στόν κόσμο δέν θα μπορούσε να τήν μαλακώση ή να τήν άποτρέψη... Παρ' όλες όμως τις έντατικές, τις όδυνηρές προσπάθειές του, δέν μπορούσε να κατανοήση τη σημασία αύτης της άλλαγής...

"Η άλήθεια είναι, ότι ή σκέψι του δέν εύρισκε τίποτα τώ τρομερό στό θάνατο. Μά τώ ένστικτό του, ό πλούσιου χυμού που κυκλοφορούσαν στό νεανικό, άλκιμο σώμα του, δέν μπορούσαν να παραδειχτόν ότι ήταν δυνατόν να κοπή άπό τούς τούς συγκρατούσε με τόν ήλιο, με τόν άέρα, με τη γαρά της ζωής!...

Και δλόκληρη ή ύπαρξι τώ Σθιέτλομουργκ έπάλευε άπεγνωσμένα κατά τώ θανάτου ως την τελευταία της στιγμή...

Και όταν έφτασε ή τελευταία αύτή στιγμή, όταν ό δήμιος πέρασε τη θηλεία από τώ λαϊμό τώ καταδίκου και τόν έσπρωξε ύστερα στό κενό, ό Σθιέτλομουργκ έβγαλε ένα σπαραχτικό ξεφωνητό κι' έκανε ν' άπλώση τά χέρια του. Μά τά χέρια του ήταν δεμένα πσθάγκωνα και δέν μπορούσε να πιάση τώ σιδερένιο χέρι που τόν έσφιγγε από τώ λαϊμό!...

"Ο δήμιος τόν έσπρωξε για μία άκόμα φορά στό κενόν...

Μιά δυνατή καμπανοκρουσία άντήχησε τότε σ' αύτία τώ Σθιέτλομουργκ. Τό κεφάλι του πλημμύρισε αίμα. Τό σιδερένιο χέρι τώ έσφιξε τώ λαϊμό με ύπεράνθρωπη δύναμι και, ξαφνικά, ό κατάδικος δοκίμασε μία άίσθησι χαράς και λυτρωμού!...

"Ο δήμιος, θέλοντας να θεσπαιώθη ότι εξέτελεσε καλά τώ καθήκον του, κρασιάστηκε από τά πόδια τώ πτώματος και τά τράβηξε άπό τούς προς τά κάτω. "Εμεινε έτσι ικανοποιημένος από τόν έαυτό του, γιατί εξακριβώσε πως ό κατάδικος πέσασε χωρίς να ύποφέρει πολύ... Μακάρι να ήταν όλοι οι δήμιοι τόσο εύσυνειδητοι στη δουλεία τους... Μακάρι...

"Υστερ' από μία ώρα, κατέβασαν τώ πτώμα από την άγγόνη και τώ μετέφεραν σ' ένα κοιμητήριο, στό όποιο δέν πατούσε ποτέ τώ πόδι τώ παπάς, σ' ένα κοιμητήριο στό όποιο έθαβαν μοναχά τούς έπαναστάτες, τούς έγκληματίας και τούς αύτόψυχρους...

ΛΕΩΝ ΤΟΛΣΤΟΝ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

- Πώς είναι ή γυναίκα σας, γιατρέ μου;
- "Άσχημα... "Όλο ιστορίες με τώ κεφάλι της έχει...
- Και δέν μπορείτε, σαν γιατρός, να τής κάνετε τίποτε;...
- "Εγώ όχι... Μόνον... ή καπελλού της μπορεί να τής τώ γιαιτρέψη!...

Μία νεόπλουτος παρακολουθεί τώ φινάλε κάποιου μελοδράματος και ξεφάνιζει άγανακτισμένιν: -"Ω, τούς άχρείους τούς ήθοσιούς... Τραγουδούν όλοι μαζί, για να τελειώσουν μία ώρα γρηγορότερα!...

Ό δήμιος πέρασε τη θηλεία στό λαϊμό τώ καταδίκου...